

A Brassói Ujlap előfizetési ára:

egész évre . . . . . K 12.—
 félévre . . . . . „ 6.—
 negyedévre . . . . . „ 3.—
 egy óra . . . . . „ 1.—

Egyes szám ára 4 fillér.

BRASSÓI UJLAP

P O L I T I K A I N A P I L A P .

Megjelenik vasár- és ünne-
 napok kivételével mindennap
 :- :- délután 6 órakor. :- :-

Hirdetéseket felvesz a kiadó
 hivatal, Kapu-utca 45. szám.
 Hirdetések díjszabás szerint.

Szerkesztőség: K A P U - U T C A 45. SZ.
 TELEFON: 515.

Felölös szerkesztő: BUSZK BÉLA.
 Főszerkesztő: Dr. MATHEOVITS FERENC.

Kiadja: ÉGETŐ TESTVÉREK NYOMDÁJA.
 Kiadóhivatal: Kapu-u. 45. — Telefon-szám: 515.

Nemzetiségi kérdés Magyarországon.

Ha csak felületesen is tekintünk hazánknak nemzetiségek lakta vidékeire, minden kétséget kizáróan konstatálnunk kell két hatalmas jelentőségű tényről. Az egyik, hogy nálunk a nemzetiségek vagyoniilag erősek s a földet legtöbb helyen megszerezték s biztosították maguknak; a második, hogy szellemi fejlődésüknek, kulturájuknak egyáltalán misem szab gátat, mert nemcsak iskoláik vannak, hanem vallásukat saját nyelvükön szabadon gyakorolhatják, sőt emellett kulturintézményeik állami támogatásban is részesülnek.

Tény, hogy nincs e nagy világnak egyetlen állama, még a szabad Amerikát sem véve ki, hol a nemzetiségek oly korlátlanul s oly szabadon bontogathatják szárnyaikat, mint nálunk s mégis nincs egyetlen öntudatos nemzet, mely ezzel szemben oly keveset tartana s követelne a maga számára, mint Magyarország.

Nem kell e téren tőlünk messze fekvő példákra hivatkoznunk. Itt van a szomszéd Románia, melynek tekintélyes kontingensét alkotja a bevándorolt magyar elem. És ezek nemcsak nem részesülnek kedvezményekben, de azt a csekély kegyet, melyet alamizsnaképpen nekik juttatnak nap-nap mellett, úgy kell használniok, hogy érezzék azt, hogy az csak kegy, melyet el is vehetnek tőle.

Avagy egy még jellemzőbb esetet ad elénk Szerbia, melynek követe a román okvetetlenkedésre azt a választ adta: „Mi meghallgatjuk majd a hatalmak tanácsát s utána fogjuk nemzetiségeinkkel szemben azt az eljárást, melyet azok követnek nemzetiségeikkel.“

Ime két elvégre nem is „nagyhatalomnak“ felőgása. S ezeknek van erejük, sőt merszük így beszélni, mikor mi a „nagyhatalom“ gyáván engedményeket koldulunk nemzetiségeinktől s ezekért az engedményekért feláldozunk mindent.

S mi az oka ennek? Amott a külföld államaiban van nemzeti öntudat s nemzeti érzés. Ha kicsinyek és alig számottevők a külfölddel szemben, de

befelé erősek, határozottak s szervezettek.

Ott is vannak a politikai felfogásnak különböző árnyalatai, de a legradikálisabb ellenzék, ép úgy, mint a legkonzervatívabb kormány nemzeti tartalommal van telítve és semminemű idegen érdeket nem szolgál.

Nálunk ez éppen fordítva van. Mi azt találjuk, hogy a nemzeti színű maskarába öltöztetett kormányaink is sohasem a nemzeti érdekeket védik, hanem idegen, tőlünk távol álló, sőt ránk egyenesen veszedelmes, káros s ellenséges érdekeket szolgálnak. Azt kell látnunk, hogy nálunk a politikai életben nemcsak jelentéktelen politikai irányfelfogások választják el a különböző pártokat, hanem a nemzeti érzést érintő s a nemzeti öntudatban mélyen szántó lényeges differenciák.

És ez egy nemzetnek a legnagyobb gyengesége. Ez az, mit nemzetiségeink kihasználnak s ellenünk fordítanak, miáltal ők gyengeségeink révén erőre jutnak.

Nem tudjuk, hogy e téren remélhetjük-e a jobb, a szebb jövőt. Szinte az a fájdalmas érzésünk lesz uralkodóvá, hogy nem. És mégis azt kell mondanunk, hogy a nemzeti erő összekapcsolódását ezen a téren kell keresnünk. Politikusainknak ezen az alapon kell kutatniok és keresniök a fejlődésnek és erősödésnek alapjait, mert csak így remélhető a béke, a fejlődés és a fennmaradás, csak így szállhatunk szembe az ellenséges nemzetiségek élesre fent támadásaival szemben.

Ezt a munkát, ezt a nemzeti missziós munkát várjuk most az ellenzék-től. Sajnos, hogy a magyar kormánytól ezt nem remélhetjük. Ezeknek kell célunknak lennie, mely mögött minden elvesz, eltörpül, mert megérett a halálra, a gyászos és szégyenletes elpusztulásra az a nemzet, mely öntudatát elvesztette s nemzeti fejlődését idegenektől koldulja.

(Q)

A legszebb nyomtatványok
Égető Testvérek könyvnyom-
dájában, Kapu-utca 45. szám
alatt készülnek. Telefon 5-15.

Politikai széljegyzetek.

Belép — nem lép.

Most ezt találgatják a munkapárti klubban. Ez a rendszeres foglalkozás ott. Hát nyári foglalkozásnak, jobb híján, megteszi. De ez még nem elég. Aztán örvendenek. Műörmöt csapnak, ha egyről „feltételezik“, hogy nem lép be. Nincs okuk rá, hogy miért ne „léptessék be“, de ők csak úgy „andungra“ kimondják s ezen örvendenek.

Igy van Wekerlével is. Ő legkevésbé gondol arra, hogy a munkapárttal tárgyaljon, de azért ott tudni akarják, hogy Wekerle visszautasította Andrásst.

Ma Andrassy nyilatkozik:

— A visszautasítások hiréből egy szó sem igaz, semmiféle „fájdalmas kosarat“ nem kaptam senkitől. Wekerle Sándort nem is szólítottam föl, hogy az új alakulásban résztvegyen, mert tudomásom van róla, hogy Wekerle az aktív politikában ma még nem kíván résztvenni s ezért nem csatlakozik semmiféle párthoz. A fia különben, ifjabb Wekerle Sándor, belépett az új pártba.

Igy jár a munkapárt mindig, de azért nem okul. Legyen neki öröme — Soha nagyobb.

Kis Tisza

lett már valósággal a Balthazár. Egymástól tanulnak, egymást kópiázzák, bár az igazság az, hogy Tiszát Balthazár.

Tudvalevő dolog, hogy Tisza meggyengült „érverését“ csendőrszuronyal keresztül hajszolt bizalomnyilatkozatokkal borongatta.

S most ugyanezt próbálja Balthazár is. Nehezen megy. Végre is be kell látnia, hogy a bizalmi nyilatkozatokhoz egy kicsi egyéb is kell, mi Balthazár urnak hiányzik.

Igy a kópia csak olyan olcsó vásári munka lesz.

No de vannak szelid igényű emberek is.

Érkeznek

a miniszterek haza. Kipihenték magukat s most ujult erővel fognak a munkához. Közlebről minisztertanács is lesz, melyen az őszi programot állapítják. Aztán jön a munka. Nem tehetünk róla, nem bizunk benne. Miben bizhatnánk? Mi van, mi kielégíthetne, mi reményt nyújthatna? Semmi!

Hiába érkeznek tehát a magyar miniszterek haza külföldi nyaralásukból, ha onnan csak idegen érzést s idegen gondolkodást hoznak.

No de mit várhatunk tőlük!

Részülődés a kolozsvári nagy gazdaggyűlésre.

(Saj. tud.) Az Erdélyrészi Gazdasági Egyesület által szeptember 7-re összehívott kolozsvári nagy gazdaggyűlés iránt mindig szélesebb körben nyilvánul meg az érdeklődés. Már eddig is számosan jelentették be részvételüket, amellel képviselteti magát a gyűlésen az országnak minden számottevő gazdatársadalmi testülete is. Ily módon a kolozsvári nagy gazdaggyűlés jelentős kiinduló pontja lesz az erdélyi részekre vonatkozó nagyszabású birtok akciónak, amelynek célja a királyhágóntuli földbirtoknak megmentése a magyarság részére. A gyűlés beharangozójaként szeptember első napjaiban Tokaji Lászlónak, az Erdélyi Gazdasági Egyesület ügyvezető titkáranak a tollából egy vaskos kötet jelenik meg „Eladó Ország” címen, amely magában foglalja az erdélyrészi földbirtokforgalom utolsó tíz évi részletes statisztikáját. Együttal tartalmazni fogja Bethlen István grófnak s Tokaji Lászlónak részletes javaslatait, miként lehetne javítani a pusztuló magyar kisbirtokosság helyzetén. Ami a statisztikai adatokat illeti, szinte megdöbbentően hat, hogy az utolsó tíz év alatt Erdélyben 800 magyar nagy- és középbirtok került oláh és szász kézre. E birtokok terjedelme 160.000 katasztrális holdat tesz ki, az értéke pedig 70 millió korona. Nem kevésbé rossz a helyzet az erdélyrésze ma még magyar kézen levő földbirtok jelzálogkölcsoné dolgában sem. A helyzet ma úgy áll, hogy a magyar kézen levő földbirtokot körülbelül ugyanolyan összegű román és szász pénzintézetből származó kölcsön terheli, mint a mennyi magyar pénz van kebelevezve a román birtokokon. Világos ebből, hogy az erdélyi részen valóságos kisajátítási eljárás folyik a magyarság kárára, a melyet megfelelő állami földbirtokpolitika nélkül a román és szász pénzintézetek tökérejeinél és tervszerű munkájánál fogva aligha lesz ellensúlyozható. Nemcsak az erdélyi, hanem az egész magyar gazdatársadalom nagyban készülődik erre a nagygyűlésre, melynek kapcsán sikeres bemutatója lesz az erdélyrészi mezőgazdaságnak az ott rendezendő kiállítás keretében. Ez alkalommal mutatják be a kolozsvári nyári szinkörben Győry Lóránd dr. mezőgazdasági darabját, az Anyaföldet, mely Budapesten is nagy sikert aratott.

Igazságügyi reformok küszöbén.

(Saj. tud.) Balog Jenő igazságügyminiszter egy újságírónak elmondotta, hogy a legközelebbi időben micsoda törvényalkotó munka vár a katonai fegyelem alatt álló képviselőházra.

Elmondotta, hogy a sajtótörvény revízióján most dolgoznak, s a törvényhozás elé terjesztik a polgári törvénykönyvjavaslatot is.

Az országgyűlési képviselőválasztások fölötti bíráskodásról szóló új törvény tervezete is elkészült s októberben az országgyűlés elé juthat.

A büntető perrendtartás revíziójával megbízott egyik szakember tervezetet készített az esküdtbírók előtti eljárásra és a semmisségi panaszra vonatkozó rendelkezések módosításáról.

Az új magyar váltótörvény javaslata már legközelebb a törvényhozás elé kerül s az igazságügyi szervezeti törvénykönyv tervezetét is legközelebb szétküldik bírálat végett.

Feltételesen szabadlábra helyezett fegyenc.

Szamosujvár szept. 2.

(Saj. tud.) A szamosujvári fegyház egyik cellájából sápadt, vézna, megtört embert vezettek a fegyintézet igazgatója elé augusztus 30-án. A kiállott 10 évi fegyház mélyen beörölte magát az elvetemült emberbe, ki ez előtt 10 évvel Bácsfaluban egy öreg embert megfojtott s azután felakasztott.

1904 június hó 30-án éjjel ugyanis Pünkösti Jánost saját fia, Pünkösti András és ennek barátja Balázs J. György megfojtották és azután, a gyilkosság palástolása végett, az öreget felakasztották.

A titok azonban kipattant s az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Pünkösti János halálát külerőszak okozta.

A vizsgálat megindult, melynek eredményeképpen esküdtbírók elé kerültek a gyilkosok, mely Pünkösti Andrást 15 évi, Balázs J. Györgyöt pedig 12 évi fegyházra ítélte.

Pünkösti András azonban 1905 május 8-án a szamosujvári fegyházban meghalt. Bünnös lelkiismeretének sorvasztó mérge megölte az apagyilkos fiut.

Társá, Balázs J. György 10 évi raboskodás után ma feltételesen szabadon bocsátatott.

A fegyintézet igazgatójának felterjesztésére büntetésének egyharmadrészét elengedték s feltételesen szabadlábra helyezték.

A megtört embert Bácsfaluba internálták.

NAPIHIREK

Szeretném még egyszer

látni... letűnt gyermekkorom... fehér, álomvárosát...

Porzának az országutak... ládákat visznek a szekerek... a vasuti várótermek vidám... vagy könnyező diákok lármájától hangosak... Jönnek a diákok...

Beiratkozás... Egy csomó költség a szülők részén... nagy adag fogadkozás... szép ígéret a gyermekekén... Nehány áldott meleg csók az anyák ajkáról... komoly intés az apákéról... Aztán Veni Sancte... törvényolvasás... és kezdődik az élet.

Uj esztendő... uj vágycsok... uj remények... és uj csalódások...

Utálom a képmutatást... Semmi kedvem azt mondani... hogy a „mi időnkben” különbek voltunk... a Deák-né vásznánál... akik semmi kifogás alá nem estek... soha...

Dehogy is... Mi is csintalan gyereknép voltunk... vidám... könnyű... pajkos fickók... akik az alsó osztályban még suszter inasokkal is verekedtünk az utcán... a felsőbb osztályban pedig vigan „rugtunk be” a latin és számtanból... kik lopva róttunk egy-egy kedves utcát... De mégis oly tiszta volt e nemes játék... oly ártatlan a nyomán fakadt öröm... oly ideális ez az egész élet... melyet öreg tanáraink öltöttek lelkünkbe... gondos kezekkel...

Nem mondom... hogy most rosszabbak a diákok... s mégis elszomo-

rodom... ha a szemükbe nézek... Olyan homályos... olyan zavart... olyan nyugtalan... Nincs benne a gyermeki lélek rosszat nem sejtő vidámsága... Nem gyermekek már... Öregek... testileg... lelkileg...

Gyerekek... diákok... pajkos... vidám népség nézzetek fel... nézzetek magatokra... s ott az iskola padjai közt... ne öröljétek meg lelketek... Mindent áldozatul hozhattok... csak harmatos testetek... harmatos lelketek maradjon... érintetlen... s akkor boldogok vagytok... azok lesztek...

Iskoláink fiatal gárdája... hazánk ifjúsága... reményeink... fehér álmaink örökösei... legyetek még egyszer gyermekek... gyermekdiákok... (==)

Halálozás. Gaudi József nyug. vasutas folyó hó 2-án délután meghalt. Temetése csütörtökön, szeptember hó 4-én délután 3 órakor lesz Kereszt utca 18. szám alatti gyászszobából. A Mária-Társulat és a Népszövetség tagjai kéretnek, hogy a temetésen minél számosabban jelenjenek meg. Gyülekezés d. u. 2 órakor a kath. elemi iskola udvarán.

Uj honpolgár. Pisslinger Károly brassói lakos ma délelőtt tette le az alispán kezébe az állampolgári esküt.

Gyászmise a Hofburgban. Néhai Erzsébet királyné Öfelsége halála napjának emlékeztére 1913 szeptember hó 10-én, szerdán délelőtt 11 órakor gyászmise fog a Hofburg plébánia templomában tartatni.

Közigazgatási és fegyelmi választmányi ülés. Brassó vármegye közigazgatási bizottsága f. hó 9-én délelőtt 9 órakor az alispáni hivatal üléstermében értekezletet tart. Az értekezlet után a fegyelmi választmány ülészik.

Forgalomzavar. Bánfihunyad és Torda környékén augusztus 31-én pusztító felhőszakadás volt, mely a vasuti töltéseket is átszakította. Az árvíz folytán előállott pályarongálásokról és forgalmi akadályokról az üzletvezetőség az alábbi jelentést adta ki: Árvíz okozta pályarongálás miatt a Bánfihunyad—Kis-kalotai vonalon az összes forgalom f. hó 1-től beszüntetve. Ugyancsak emiatt a Torda—Abrudbányai vonalon Nagylupsa—Topánfalva közt az áruforgalom 4—5 napra szünetel, személy, podgyász és posta forgalom átszállással tartatik fenn. Az üzletvezetőség.

Vasuti karambol. Aradról jelentik: Az aradmegyei Iltó állomáson tavaly az aradi személyvonat összeütközött egy tehervonattal, amely alkalommal többen megsebesültek. Nádassy József mozdonyvezető ezért az aradi törvényszék elé került. Nádassy azt vallotta, hogy ő az állomáselőjáró utasítására vezette azon a sínparon a vonatot, amelyen a karambol történt. A törvényszék Nádassyt hat hónapi fegyházra ítélte.

Vegyvizsgáló állomás. A Brassóban felállítandó vegyvizsgáló állomás a megvalósulás stádiumába jutott. Erre val azon miniszteri rendelet, mely ma érkezett le az alispáni hivatalhoz. A miniszter ugyanis a Brassóban létesítendő vegyvizsgáló állomás felállításával kapcsolatos teendők megbeszélése végett dr. Steinecker Ferenc miniszteri segédtitkárt küldötte ki. Nevezett titkár a napokban érkezik le Brassóba.

A magyarországi kolera. A m. kir. belügyminiszter Magyarországon augusztus hó

23—24 előfordult kolera esetekről ma küldötte meg a hivatalos kimutatást. E szerint Bács Bodrog megyében Csurog községben 1 megbetegedés, 1 haláleset, Temesvármegyében Palánka községben 4 megbetegedés és 2 haláleset fordult elő. Palánka községet a belügyminiszter fertőzöttnek nyilvánította ki.

Romániai kolera. Bukarestből írják: A kiadott hivatalos jelentés szerint Romániában augusztus hó 31-én 50 megbetegedést, 22 halálesetet jelentettek be. A megbetegedett katonák száma 300-on felül van. — A fővárosban 5 újabb eset fordult elő.

Áruforgalom a román vasutakon. A mozgósítás kezdete után beszüntetett áruforgalmat a román vasutakon mai nappal újból teljesen helyreállították.

Értesítés. A Brassói Magyar Jótékony Nőegylet értesíti az ápolónői tanfolyamra beiratkozott hallgatóit, hogy miután dr. Ungár orvos ur szabadságra megy, a tanfolyam tehát nem mint jelezve volt szept. 10-ikén, hanem okt. 15-én veszi kezdetét.

Tolonc szökevény. A predeáli határszéli rendőrkapitányság folyó évi június hó 30 án Nagy Mihály 46 évi márkosfalvi születésű egyént kényszerítve illetőségi helyére utasította. Nagy Mihály még ezideig nem jelentkezett a márkosfalvi előjárásnál, miért is elrendelték a szökevény körözését.

Igazságügy köréből. A m. kir. igazságügyminiszter dr. Endes Miklós kolozsvári kir. ítélőtáblai bírót saját kérelmére a budakir. ítélőtáblához helyezte át.

A tejszövetkezet tolvaja. Még a múlt év május havában történt, hogy a brassói tejszövetkezet birtokából Varga András 24 éves kocsis kb. 14 kilogram vajjat lopott, még pedig oly módon, hogy álkucscsal felnyitotta a tejszövetkezet zárt üzlethelyiségét és oda behatolt. A brassói kir. törvényszék most országos körözését rendelte el.

Négyezer hold — a bencéseknek. A magyar szent Benedek-rend nagy adományhoz jutott. Mint értesülünk, Wallisz grófnő, akinek Felsőmagyarországon és a Dunántúlon több ezer hold földbirtoka van, dunántuli négy ezer holdját a bencésrendnek adományozta. A grófnő csak évjáradékot kötött ki magának. A bencések már legközelebb átvesszik a négyezer holdas adományt.

Három napig tartó ájtatosság Csiksomlyón. Az alábbi értesítés közzétételére kértek fel bennünket: A Csiksomlyói Szentferenc-rendiek Kegyetemplomában a jó Isten megkérlelése, és a sok elemi csapás megszűnéseért A Bold. Szűz Mária Nevenapján szokásos bucsuval kapcsolatosan f. évi szeptember 12-, 13- és 14-én három napig tartó ájtatosságot fogunk tartani. Az ájtatosság sorrendje a következő lesz: Szept. 12-én (pénteken) d. u. 3 órakor bevezető szent beszéd, utána ájtatosság és gyóntatás. — Szept. 13-án (szombaton) d. e. 9, 10 órakor szt. misék. 10 órakor szt. beszéd. Egész d. e. gyóntatás. — Szept. 13-én (szombaton) d. u. 3 órakor szt. beszéd és gyóntatás. 5 órakor szt. beszéd és ájtatosság. — Szept. 14-én (vasárnap) Mária nevenapján d. e. 7, 8, 9, és 10 órakor szt. misék. 10 órakor szent beszéd. Egész d. e. gyóntatás. — Szept. 14-én (vasárnap) d. u. 3 órakor szt. beszéd és befejező ájtatosság. — Szeressük és keressük fel minél többen a Bold. Szűz Máriát! — Csiksomlyó, 1913. aug. 19-én. — Szentferenc-rendi Zárdafelelőség.

Izsák Ferenc tánciskolájában (Európa terem) a tanulóifjúság ez évi II-ik tanfolyama szeptember hó 16-án veszi kezdetét. Jelentkezni lehet minden este 7—9 óráig a fentírt helyiségben.

Színház.

Heti műsor:

Kedden, szeptember 2-án negyedszer: Limonádé ezredes.

Szerdán, szept. 3-án: Takács Mariska szerződött tag első felléptével itt először: Bent az erdőn, dráma-ujdonság 3 felvonásban, írta Garvay Andor.

Csütörtökön, szept. 4-én nyolcadszor: Éva, operette 3 felvonásban, írta Lehár Ferenc.

Pénteken, szeptember 5-én: Kerényi Hermin szerződött tag első felléptével: János vitéz, daljáték 3 felv. írta Kacsóh Pongrácz.

Szombaton, szeptember hó 6-án: Tihanyi Vilmos jutalomjátékául: A dróto stót, operette.

Vasárnap, szeptember hó 7-én, délután: Gülbaba, operette. Este a Cigányprimás, operette.

Hétfőn, szeptember hó 8-án, délután: Dobó Katka, énekes színmű. Este: A sasfiók, dráma.

Táviratok.

Budapest, szept. 3.

Illetékes helyről jelentik: Az ujonc létszám felemeléséről különböző hírek kelnek szárnyra. Ezekkel szemben tény az, hogy a világ minden országában tapasztalható szervezkedés a hadvezetőségünket arra indítja, hogy a létszámot emelje, de azt a legszükségesebbre szorítják össze.

Nem igaz az sem, hogy a fölemelés egyszerre következik be, hanem csak fokozatosan. Ha az illetékes tényezők megegyeznek, nyilvánosságra hozzák s a javaslatot is előterjesztik. A létszámemelés legkorábban 1914 okt. 1-én lép életbe.

Szerajevó, szept. 3.

Némely horvát képviselő a horvát jogpártot akarja itt megalakítani. A kormányzóság az alapszabályokat nem hagyta jóvá azzal a megokolás-

sal, hogy a párt alkotmányellenes. A képviselők a miniszterhez felebbeztek
Sofia szept. 3.

A bukaresti béke óta élénk mozgalom indult meg arra nézve, hogy Bulgária a keleti egyháztól elszakadjon s a római kath. egyházba térjen, különösen a macedo bulgárok fáradságán ezen, mert csak ez a mód lehet arra, hogy akár szerb, akár a görög nemzetiségűket. A nyilvánosság és a papság erősen dolgozik, hogy Róma elfogadjon e szándékot.

Dacára Szerbia ellenkező hangulatának, Bulgária követeli, hogy a Macedoniába tett kegyetlenkedések nemzetközi bíróság által vizsgálattassanak meg.

Belgrád, szept. 3,

Ma kezdték meg a foglyok szállítását a határon. Ugyancsak ma kezdték meg a közvetlen összeköttetést Szofia és Belgrád közt.

Páris, szept. 3.

Törökország és Bulgária közt kezdett béketárgyalások befejeződtek miután Bulgária minden lényegesebb pontban engedett.

Meghívó

a Szanatorium-egyesület brassói fiókjának

rendkívüli közgyűlésére

f. é. szeptember hó 4-dikén, illetőleg 11-dikén, d. u. 4 órakor a városi tanács-ház nagytermében.

Napirend:

1. A Szanatorium-egyesület brassói fiókjának feloszlása.

2. A Brassó város és vármegyében fellépő tüdővész ellen védekező egyesületnek önálló egyesületként megalakulása.

3. Az új egyesület elnökének, összes tisztviselőinek és választmányának választása.

4. Az új alapszabályok tárgyalása.

5. Szabad indítványok.

Az alapszabályok 20. és 45. §-ainak értelmében a régi egyesület feloszlására vonatkozó határozathoz szeptember 4-én az egyesületi tagok kétharmadának jelenléte szükséges. Ha a szept. 4-diki gyűlés — a tagok kellő számu meg nem jelenése miatt határozatképtelen, szeptember 11-én tartatik meg a közgyűlés ugyanazon napirenddel, mely azonban tekintet nélkül a megjelentek számára, határozatképes és határozatai a jelenlevők kétharmadának szavazatával érvényesek.

Brassó, 1913. augusztus 28.

DR. FABRITIUS ÁGOST
elnök.

Minden külön értesítés helyett.

GAUDI JÓZSEF

57 éves korában a haldokló szentség felvételével folyó hó 2-án szerdán jobblétre szenderült.

Temetése f. hó 4-én d. u. 3 órakor lesz Kereszt-utca 18 sz. a. lakásáról.

Brassó, 1913. szept. 3.

A gyászoló család.

Ajánlható cégek Brassóban:

Lázár Mór Weisz-Mihály-u. 3. Órás és aranyműves.

Arany- és ezüstmű javítást, vagy átalakítást, órák igazítását elvállalja felelősség mellett jutányos áron. Régi arany és ezüstműt, órákat becserél ujjakkal. Tört ékszereket vesz a legmagasabb áron.

Arany- és ékszerjavító műhelyek:

Fachat Gyula,

Fekete-utca 33. Megbízhatóan készít minden e szakmába vágó munkát.

Asztalosok:

Kiss Balázs,

Közép-utca 24. Épület- és bútorasztalos. Minden e szakmába vágó munkát és javítást mérsékelt áron mellett vállal.

Orbán András,

Fekete-utca 8. Épület- és bútorasztalos. Elvállal minden e szakmába vágó munkát olcsó áron.

Bútorraktárak:

Zachariás Márton,

Kapu-utca 58. Eladás készpénz és részletre, olcsó áron mellett. Telefon interurbán 492.

Cipészek:

Ardelean Szilárd,

Weisz Mihály-utca 20. Elvállal minden e szakmába vágó munkát, javításokat szolid áron mellett.

Both József,

Weisz Mihály-utca 23. Uri, női és gyermek cipők nagy raktára. Megrendeléseket, javításokat gyorsan eszközöl.

Borsovitzky Lajos,

Kórház-utca 6. Saját készítésű férfi-, női- és gyermek cipők. Mérték utáni rendelést, javítást gyorsan és a legolcsóbb áron elfogad.

Nagy Ferenc,

Weisz-Mihály-utca 33. Saját készítésű és kész férfi-, női- és gyermekcipők raktára, megrendeléseket, javításokat szolid áron végez.

Veress Vilmos,

Tehénpiac 9. Férfi, női és gyermekcipők nagy raktára. Amerikai cipők és választékban. Elvállal férfi, női és gyermekcipők, csizmák mérték szerinti készítését olcsó áron mellett.

Schmilovsky János,

Kórház-utca 33. Elvállal férfi-, női- és gyermekcipők készítését tartós és csinos kivitelben. Szolid áron mellett javításokat gyorsan és pontosan eszközöl. Kívánatra megrendelés végett házhoz is elmegy.

Déligyümölcs, zöldség:

Gingold Testvérek,

Hirscher-u. 4. Zöldség, déligyümölcs, csemege, iüszér, friss és sós halak, valódi koser-italok.

Divatáru-kereskedők:

Graef Testvérek,

Kolostor-utca 9. Uri és női divatáruház. Az összes bluzokat és napernyőket minden áron kiadja. Újdonság elegáns férfi nyakkendőben és fehérművekben.

Drogériák:

Kraft és Herberth,

ezelőtt Lang és Theil. Buzasor 8. Fényképészeti cikkek raktára.

Épület és bútor mázoló és fényező:

Buka D. és Résznoevan,

műhely Vár-u. 2. Mindennemű modern munkát szolid áron készítenek.

Éttermek:

Európa szálló étterme,

Kolostor-utca 9. Elismert jó konyha. Kitűnő italok. Pilseni ősforrás sör. Kellems nyári udvari helyiség.

Sétatéri vendéglő.

Elsőrendű konyha. Kitűnő italok. Dreher-féle korona sör.

Vigadó (Redout) étterme,

Hirscher-utca. Bérle: Gottsmann Ede. Kitűnő konyha. Pilseni sör. Jó borok

Fényképészek:

Ambrus Antal,

Hosszu-utca 16. Fényképészeti és nagyító-műterem. 10 drb. fényképes levelező-lap 2 kor. 3. drb. visít-fénykép és 5 fénykép-levelező-lap, összesen 8 drb. ára 3. K. Vasutasoknak igazolványi fényképek jutányosan és gyorsan eszközöltenek. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat jutányos ár mellett.

Gust H.,

Buzasor 8. Fényképészeti és nagyító műterem.

Kovács Sándor,

Katonakórház-utca 2. a. 10 képes lap és egy kabinet fénykép 4 kor. 3 vizitkép 2 K. 50 fill. 12 drb. remek szép stereoskopkép Brassó, Budapest, Bécs, Belgrád, New-Jork stb. stereoskopkal együtt 10 korona. Minden további kép 40 fillér.

Férfiszabók:

Barabás Dániel,

Kórház-utca 10. Csinos kivitel. Tartós munka.

Héjjas J.

Hirscher-utca 28. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat.

Mihály Jenő,

Lensor 26. szám. Elvállalja polgári és egyenruhák készítését.

Sebestyén János,

Kórház-utca 44. Férfi-divat szabó.

Tellmann Béla,

Lópiac 1. Angol uri szabóság.

Czellecz István,

Hirscher-utca 7. Elvállalja a legdivatosabb uriöltönyök elkészítését jótállás mellett.

Férfiszabó üzletek:

Bartha Mihály,

Tehénpiac 4. Divatos szabás, elsőrangú kivitel, jutányos áron.

Buca György,

Porond-utca 45. Intézeti egyenruha vállalat, szövetraktár, csinos szabás, szolid kiszolgálás.

Kósa Albert,

Weisz-Mihály-utca 6. Belföldi és angol szövetraktár, csinos és tartós kivitel.

Lengyel Gyula,

Hosszu-utca 14. Egyenruházati intézet. Katonai felszerelések raktára.

Szőcs György,

Weisz Mihály-utca 10. Saját ház. Férfi divat szabó üzlet. Egyenruházati intézet. Szövet és sapka gyári raktár.

Festék-kereskedések:

Arsu Miklós,

Hosszu-utca 9. Szobafestő és mázoló, mindennemű festék, olaj és üzleti létrák raktára.

Gázfelszerelési cikkek:

Rádium gázszelvény,

Weisz-Mihály-utca 4. Teljes gázvilágítási felszerelések. Csillárok gyári áron mellett. Lámpák jókarban tartása elvállaltatik.

Géplakatosok:

Copony György,

Villa-utca 3. Hentes-utca 4. Motorüzemre berendezett lakatos műhely. Nagy választék mindenféle konyhatűzelőben. Elvállal mindennemű lakatos-munkát szolid áron mellett.

Gyertyagyárak:

Peteu János,

Csirkepiac. Első erdélyi viasz és parafingyertyagyár. Viasz, cerisin, stearin és parafin gyertya olcsó áron.

Gépraktárak:

Wetzel Ottó,

Weisz Mihály-utca 30. Saját mechanikai műhely. Pfaff-varrógépek. Underwood-írógépek. Waffnerad és Kosmos-kerékpárok.

Kávéházak:

Jordáche György,

az alsó sétatéri pavillon bérleje. Mindennap városi zenekar játszik. Hideg buffet, kitűnő italok.

Kávémérések:

Horváth Józsefné,

Hirscher-utca 24.

Kárpitosok:

Vajda Gyula,

Buzasor 7. Angol klub és bőrbutor-különlegességek készítője. Elvállal kárpitos és díszítő munkákat minden stílusban.

Refegyártók:

Incze Károly,

Kapu-utca 28. Mindennemű ecset, kefe, meszelő, és e szakmába tartozó más cikkek jutányos áron beszerezhetők.

Löser L. p. pr. Richlovits A.,

Hirscher-utca 17. Hol mindennemű e szakmába vágó cikkek a legjutányosabb áron kaphatók.

Zeides Alfréd,

Fekete-utca 4. Brassó legnagyobb raktára mindenféle ecset, meszelő, kefe és e szakmához tartozó cikkekben. Szolid kiszolgálás! Viszonteladónak árengedmény.

Benigal Sándor,

Kapu-utca 9-11. Ujjonnan berendezett üzlet. Legnagyobb választék minden e szakmához tartozó árukban szolid kiszolgálás mellett. Viszonteladónak megfelelő árengedményt ad.

Refegyűzletek:

R. Mihaletz utóda,

Kapu-utca 13. Első brassói keféüzlet. Alapítva 1875. Eladás nagyban és kicsinyben. Viszonteladónak árengedményben részesülnek.

Kocsi- és kerékgyártók:

Márton Albert,

Hosszu-utca 56. Megbízhatóan készít minden e szakmába vágó munkákat mérsékelt áron.

Kocsi-kárpitos és fényező:

Subutz Dénes,

Közép-utca 41 a). Elvállal minden e szakmához tartozó munkát jutányos áron mellett.

Kőműves-mesterek:

Moldován György,

Szent Miklós-utca 6 b). Budapesten kitűnő eredménnyel oklevelet nyert kőművesmester. Elvállalja templomok, házak építését és javítását. Költségleőirányzat és tervek készítése. Vidéki meghívásra személyesen odautazik.

Rovácsok:

Kelemen Lázár,

Hosszu-utca 56. Megbízhatóan készít minden e szakmába vágó munkákat mérsékelt áron.

Szakács József

Közép-utca 41 a). Elvállal minden e szakmába vágó munkát és javítást jutányos áron mellett. Kész kocsi kapható.

Köszörűs és késesek:

Durighello L.,

Kapu-utca 16. Első brassói mű- és homorú köszörűle motorüzemre. Javítások olcsón és pontosan eszközöltenek.

Hőtélgyártó:

Hertrich József,

Hosszu-utca 135. Elvállal minden e szakmába vágó munkát szolid áron mellett. Viszonteladónak árengedmény.

Mechanikus:

Littmann Róbert,

Hosszu-utca 24. Automobil, motor, kerékpár, írógép, varrógép és gramofon javító műhely.

Mosóda és fényvasaló intézet:

Nicolescu Ilona,

Kut-utca 23. Különlegesség. Függöny, bluz és mindenféle nyári ruha mosás és vasalás felelősség mellett.

Női fodrászok:

Ludovica Soos,

Hirscher-utca 5. Színházi fodrásznő. Fésülés házon kívül havi előfizetésre vagy alkalmakra elvállaltatik a legdivatosabb formában szép kivitelben. Kihullott haj megvételre kerestetik.

Női fűző-üzlet:

Hurtig M. özvegye,

Hirscher-u. 6.

Órás és ékszerészek:

Gantz József

Fekete-utca 33. Minden e szakmába vágó óra és ékszer-eladás. Elvállal javításokat pontosan és olcsón.

Szizgyártók:

Mooser Mihály,

Hosszu-utca 37. Szizgyártó, nyerges és bőrdobos. Minden e szakmába vágó cikkek raktára. Megrendeléseket és javításokat elvállal.

Szűcsök:

Szabó Béni,

Kórház-utca 11. Szőrmeáruk javítását, átalakítását, fehér szőrme tisztítását, valamint mindennemű szőrmeáruk készítését új szőrmebőből legutolsó divat szerint készítenek mérsékelt áron. Raktáron tartott különféle szőrmeáruk. Elsőrangú szakismeretemen folytán a legmagasabb igényeknek is megfelelnek.

Szobafestők:

Farkas E. Sándor,

Kórház-utca 35. Elvállal minden e szakmába vágó munkát, modern kivitel és szolid áron mellett. Poloska írtást saját módszere szerint vállal felelősség mellett.

Turó és káskavál-sajt-gyárak:

Manu Tódor,

Hátulsó-u. 42. -- Hetivásárokon a piacon árusít.

Vegyeshereskedések:

Herz-féle vegyeskereskedés,

Hosszu-utca 90. Korai veteményfélék naponta frissen érkeznek. 4 év óta fennálló tejraktár. Állandó előfizetők egész éven át tehéntejet 21 filléren, bivalytejet 30 fillérről kapják. Tiszta kezelés. Telefon 213.

Vegyertisztítók:

Schmitz József,

Kolostor-utca 25. és Közép-utca 12. Cspikét, ruhát fest és tisztít vegyileg.

Vendéglők:

Alsó Warte vendéglő,

(Brassó) és Bartha-féle vendéglő (Hosszufalu) bérleje Dakó Bálint. Kellems nyári kirándulohelyek, jó konyha, kitűnő italok, kőbányai és Czelli sör.

Jian-féle vendéglő,

Lópiac 15. Izletes konyha, kitűnő italok. Czelli-sör pohár és üvegekben. Előfizetéseket ékezésre házon kívül is elfogad mérsékelt áron mellett.

Vésnökök:

Nahmajer Ferenc,

Weisz Mihály-utca 17. Pecsétnyomók, címerek legjobb kivitelben készülnek.

Sole Lipót,

Ruggyanta-, érc-bélyegző és himző-minták, monogramok és a szabadalmazott marhalevel-szarazbélyegző készülékek gyártója. Kolostor-utca sarok. Weisz Mihály-utca 2. Alapítva 1879-ben. Telefon 5-35.